

VOORWOORD.....	1
WERK VOOR GENDERDYSFORICI	3
VENUS	13
ZELFHULP	14
LASEREPILATIE	15
BOEKEN	17
ZITDAGEN	18
TRANSSEKSUALITEIT EN KINDEREN	19
EUROFANTASIA 2000.....	21
GELIJKE KANSEN	22
KRUISWOORDRAADSEL.....	24

Voorwoord

Nieuwsbrief januari 2000. Het heeft toch iets magisch dat getal. Hoewel, in principe verandert er niet veel aan ons dagelijks leven. Al onze normale bezigheden gaan gewoon door, zo ook met deze Nieuwsbrief. Doorwinterde abonnees weten het al. In iedere editie doen we ons best om voor U interessant leesvoer te selecteren. Ook deze keer is dit niet anders. Aan alle trouwe abonnees, maar ook aan de nieuwe, willen we alvast veel leesgenoegen wensen.

Wie de laatste weken contact had met de Genderstichting weet het wellicht reeds, Marie-Anne is sinds begin december tijdelijk niet meer actief in de Genderstichting. Zij komt pas terug begin september van volgend jaar. Van januari tot eind augustus komt een plaatsvervangster haar functie dus overnemen. U leert haar in dus in de loop van het jaar wellicht wel kennen.

Verder is ook Isabel gestopt met haar vrijwilligerswerk binnen de Genderstichting. Wij willen haar alvast bedanken voor haar inzet en haar veel succes toewensen in haar verdere werk. Ook Toms stage eindigt eind dit jaar. Ook voor hem veel succes.

De Genderstichting is ook dit jaar, niet anders dan andere jaren, dicht van vrijdag 24 december tot en met zondag 2 januari. U kunt ons terug bereiken vanaf maandagnamiddag 3 januari.

Wij wensen iedereen ondertussen graag prettige eindejaarsfeesten toe en een positief nieuw jaar!!!

Koen.

Wat betreft het *abonnement* op Uw Nieuwsbrief, onderaan het adresetiket staat het tijdstip vermeld waarop U de laatste de NB zult ontvangen indien U niet tijdig Uw abonnement verlengt. In de gaten houden is de boodschap dus!!!

Werk voor genderdysforici

© 1999 – Gianna E. Israel

Vrije vertaling van een tekst van de hand van Gianna E. Israel, door L.T. De in het *cursief weergegeven tekst* is de eigen interpretatie en invulling van het geschrevene door vertaler dezes.

We werken om te leven, en niet omgekeerd.

Kan je jezelf indenken dat er een job bestaat waar jou transseksualiteit geen rol speelt. Ik ontvang geregeld brieven en telefoontjes waarin bekwame transgendere mensen melden dat ze naar een job op zoek zijn. Velen willen gewoon overleven, anderen willen hun carrière een zet geven. Er zijn er zelfs die overwegen om direct naar San Fransisco te verhuizen omdat ze de mening toegedaan zijn dat daar wel kans op werkgelegenheid is.

“San Fransisco zou ik willen vergelijken met Antwerpen of Amsterdam, een zeer open stad waar traditioneel de homo- en transgenderscene prominent aanwezig is “

Vaak ontvang ik ook brieven van mensen die er van uitgaan dat er toch wel ergens een soort werkgelegenheidsagentschap voor transgendere mensen moet bestaan, of op zijn minst een werkomgeving die transseksuelen favoriseert. Het lijkt er bijna op dat we ervan uitgaan dat, juist omdat we al die emotionele pijn meegemaakt hebben, we denken dat we degelijk emplooi verdienen. Spijtig genoeg zit de wereld niet zo in elkaar. Meestal moeten we zelf kansen zoeken en/of creëren.

Ten eerste enkele bedenkingen bij een mogelijke verhuis. Denk lang en goed na voor je die stap zet. Want als je het doet geef je alle relaties en eruit voortvloeiende bronnen die je hebt waar je nu woont, op. Veralgemeend kun je stellen dat er overal in het

land transgendere mensen wonen, leven en werken, in elke functie. Verhuis dus niet zomaar.

“ Het voorgaande en volgende is eigenlijk in de VS veel meer van toepassing dan hier. Er wordt van oost tot west en van noord tot zuid 1 taal gesproken en ongeveer 1 cultuur beleefd, het is dus veel makkelijker voor iemand die in Chardon Ohio woont om naar San Diego California te verhuizen dan in Europa van Zichem naar Barcelona. Ook zijn alle diploma's er gelijkgeschakeld.

Alhoewel???

Als je in ons patattenland van je kerktoren verhuist is het reeds een hele stap, en is de reactie vaak : “ je woont toch zóóó ver af “. Persoonlijk heb ik wel van links of rechts een stille raad gekregen om naar de anonimiteit van een (groot)stad te vluchten. Ik heb echter nog geen minuut spijt gehad dat ik dat niet gedaan heb.

De beste redenen om te verhuizen zijn natuurlijk omdat er in jou streek weinig of geen jobs beschikbaar zijn, of de carrièrekansen te beperkt. Maar zou je niet eerst even peilen bij lotgenoten om te zien hoe zij overleven en omgaan met tewerkstelling en discriminatie. Het werkaanbod bij de VDAB is natuurlijk sekseneutraal.

Wanneer je het gevoel hebt dat je niet aangenomen bent juist omwille van je transeksualiteit moet je eens in de spiegel kijken en je afvragen “waarom?”

Discriminatie bestaat zeer zeker. Maar wil je wel werken voor een baas die discrimineert of de bekwaamheden die je hem te bieden hebt niet naar waarde schat. Ga na, terwijl je in de spiegel kijkt, of je kleding wel overeenstemt met de baan waarnaar je solliciteert. Wees er zeker van dat je hoogstwaarschijnlijk niet aangenomen wordt als er ongerijmdheden in je presentatie zitten. Als je naam Catherine of Frank is, kleed je dan ook zo. Wanneer je nog in de overgang bent is een androgyne naam nog het beste

zolang je maar vertrouwen hebt in jezelf, onafhankelijk van het al dan niet uitbrengen van je transgendere identiteit.

Als je geen werk kan vinden is natuurlijk de reden om te verhuizen dat je voortdurend lastiggevallen of gediscrimineerd wordt. Verhuizen kan een uitweg zijn, letterlijk en figuurlijk, als hier geen einde aan lijkt te komen. Wanneer je uiterlijk overeenstemt met je genderidentiteit en men je niet wil aanvaarden zoals je bent kan het tijd zijn om een verhuis te overwegen.

Hier ook weer is er een duidelijk verschil tussen Europa en de VS. Het grootste deel van de VS is bevolkt met hypocriete puriteinse idioten. Al te vaak kijken we met een verkeerde blik naar de VS, nl de grootsteden die ook voor de hierboven vermelde "mensen?" een poel des verderf zijn. Anderzijds zijn mensen in de VS dan weer veel mobieler, er is geen taal en cultuurbarrière elke 500 of zo km. Ik denk dat we in Europa een heel stuk verder zijn in het aanvaarden van "anders zijn". Alhoewel dit ook weer te nuanceren is .

Het antwoord op de vraag naar transgender specifiek emplot is zeer kort.

Er bestaan zo goed als goed als geen jobs die een transgendere identiteit vereisen.

De uitzonderingen hierop zouden kunnen zijn, maar niet noodzakelijk zo, het werk in gespecialiseerde gendercentra, als raadgever of therapeut, of in gender educatie projecten.

Al de bij mij bekende vacatures in dit vakgebied in Vlaanderen zijn ingevuld door, volgens mijn bescheiden mening, voldoende bekwame mensen.

En zelfs al zou er zich een kans aandienen dan zal de competitie wel zeer groot zijn.

Ten andere, als je vanuit je opleiding technicus of naaister bent zal het moeilijk zijn te concurreren met mensen die een opleiding in de menswetenschappen achter zich hebben, transseksueel of niet.

Als er je toch niet in slaagt werk te vinden in je omgeving en je eigenlijk je rekeningen nog kan betalen kan je misschien overwegen in het vrijwilligerswerk te stappen. Dit kan een hospitaal zijn, eender welke liefdadigheidsorganisatie of waar je interesse ook naar uit mag gaan. Door dit te doen bouw je sociale vaardigheden op, dit kan zeer behulpzaam zijn voor mensen die pas naar buiten komen. Uw vaardigheden aan anderen laten zien kan kansen creëren. Het is ook niet ondenkbeeldig dat, omdat je meer contact met mensen hebt, je ook meer over werkaanbiedingen te weten komt.

Dit is ook weer meer typisch Amerikaans, aan deze kant van de oceaan is er immers een veel groter opvangnet dan ginder. Elk net verslijt en overal zijn er gaten

Het vrijwilligerswerk is ginder veel uitgebreider dan hier, en het aanbod en de keuze aan jobs dus veel groter.

Het laatste deel is in feite de zgn. Networking

Onder networking moet je verstaan dat je een heleboel mensen kent waar je van uitgaat dat zij jou ook kennen. En dan niet alleen als transformator maar ook als collega, vriend(in) etc. Je kan deze mensen waar je dus van uit gaat dat ze je capaciteiten kennen laten weten dat je naar een job op zoek bent.

Zij op hun beurt kijken in hun omgeving uit of er een job is waar jij mogelijk voor in aanmerking zou kunnen komen en laten je dat weten. Jij kan dan beslissen om al dan niet in een sollicitatieprocedure te stappen.

In principe eindigt networking hier. Het is niet de bedoeling bij vrienden en bekenden naar een job te hengelen. Persoonlijk vind ik dat een slecht idee, zolang alles goed gaat is er geen vuiltje aan de lucht, eens er problemen komen riskeer je niet alleen je baan maar ook, en dat is belangrijker, een vriend kwijt te raken.

Een grondig zelfonderzoek is aangewezen voor je naar een job op zoek gaat, zeker als je in de overgangsfase bevindt. Hierdoor leer je jou kans op succes peilen.

Vooruit denken bereid je ook voor op de onvermijdelijk lastige vragen van collegae of bazen. Zoals daar zijn “ hoelang leef je al als nieuwe man of vrouw?” Is dit je eerste job in je nieuwe identiteit?” etc. Als dit het geval is zorg er dan voor dat je jou transseksualiteit zodanig verpakt dat ze andere mensen niet direct afstoot.

Verpakken wil eigenlijk zeggen dat je jezelf zo positief mogelijk moet voorstellen of marketten. Met andere woorden, je eigen kennis, interesses en ervaringen als een verkoopsargument positioneren. Zeggen dat je juist aan de overgang begonnen bent als je op zoek bent naar een baan is niet exact een goed verkoopsargument. Beter zou kunnen zijn te antwoorden dat je al jaren op een “part time “ basis leeft. Dit klinkt veel minder onervaren omdat er voor jou wel duizend redenen kunnen zijn om nu juist “full time” naar buiten te komen.

In het algemeen kunnen we stellen dat de kunst van het goed verpakken, jezelf in een zo positief mogelijk daglicht stellen wil zeggen. Als je voor een bepaalde baan bepaalde vaardigheden of kennis mist moet je dat in je voordeel wenden. Dit klinkt niet alleen idioot, het is het ook. MAAR, de mensheid leeft in een wereld van illusies.

Je komt bijvoorbeeld in een interview pas als stabiel over als je hele presentatie dat ook uitstraalt. Zo kan het soms ook moeilijk zijn om tijdens een interview langere periodes van inactiviteit te verklaren. Maar als er niet naar gevraagd wordt zwijg er dan ook over. En als er wel naar gevraagd wordt, geef dan een positief en zelfzeker antwoord. Zonder bewijs van het tegendeel kan je een familielid verzorgd hebben, gereisd hebben, een zelfstudie gevolgd hebben, kortom alles wat denkbaar is om jezelf te verbeteren. Dit klinkt veel minder wanhopig dan te zeggen dat je bezig was te ‘over-leven’. Het is ook beter niet te spreken over de emotionele pijn en moeilijkheden waarmee het hebben van een transgendere identiteit gepaard gaan.

Dit gaat op voor zowel de vorige als de huidige werksituatie.

Bij job interviews zowel als in je huidige functie gaat het maar om een ding, het succes van een organisatie te versterken. Maak iedereen duidelijk dat je een toegewijde, stabiele en op de functie gerichte persoon bent. Maak er een punt van om vragen of bedenkingen m.b.t. transseksualiteit enkel te beantwoorden als ze relevantie hebben ten aanzien van de baan. Als je je emotionele bagage gaat bespreken in een interview of op je job gaat dit alleen maar het respect dat de anderen voor je hebben ondermijnen. Noch zijn interviews of je job de plaats om openlijk naar validatie van je nieuwe identiteit te zoeken. Net zomin is dat de gelegenheid om consolidatie te zoeken omdat je in je persoonlijk leven misère gekend hebt. Als je persoonlijke ondersteuning nodig hebt zoek die dan bij familie, vrienden, zelfhulp, de genderstichting of een genderteam.

Ik had hier laatst nog een interessant gesprek over met een vriend die me de volgende vraag stelde “ Als je zelf iemand moet aanwerven en je hebt twee min of meer gelijkwaardige kandidaten voor je, kies je dan voor een afwijkende seksualiteit of voor de standaard oplossing ? Het gesprek moet wel genuanceerd worden omdat het in mijn geval zou gaan om een zogenaamde ‘front line functie’, iemand die op klantenbezoek moet etc. Ik moet in alle eerlijkheid bekennen dat ik, zoals denk ik elke organisatie, dan de weg van het minste gepercipieerd risico ga nemen en voor de standaard oplossing ga kiezen. Dit is duidelijk een vorm van onbewuste discriminatie maar als het gaat om mogelijke risico’s - risico is hier zeer voorzichtig te interpreteren- te vermijden dan is elke organisatie het aan zichzelf verplicht om deze tot een minimum te beperken ten einde het eigen voortbestaan niet in gevaar te brengen.

Van mezelf weten vrienden en familie van mijn transseksualiteit, naar klanten en leveranciers ben ik, hoewel uiterlijk veranderd nog steeds dezelfde. Ik leid dus een part time leven. Maar ik ga hier niet experimenteren en bezoek hen nog steeds in volle

wapenuitrusting. Ik weet zeker dat er hier en daar wenkbrouwen omhoog gaan en er vragen gesteld worden, niet direct aan mij, maar zolang ze geen directe vragen stellen laat ik hen in het ongewisse.

Op dit ogenblik althans.

Mijn hoofdleveranciers zijn Amerikanen en mijn klanten zitten zowat in heel Europa verspreid, het zijn technische ondernemingen.

Zowel tijdens gesprekken voor, als tijdens een job gaan er natuurlijk veel mensen nieuwsgierig reageren voor wat je transseksualiteit betreft. Dit is o.k. omdat mensen nu eenmaal nieuwsgierig zijn. Zelf heb ik reeds uitgevonden dat wanneer mensen me aanstaren, als ik er niet van uitga dat ze vijandige bedoelingen hebben, ze gewoon bevreemd zijn. In zo een situatie is het het beste om gewoon te zeggen dat je bent wie je bent en op algemene vragen te antwoorden. Maar let steeds op voor die mensen die op zoek zijn naar goedkope sensatie.

Over het algemeen is het o.k. om op je werk te antwoorden op vragen zoals: “ wat ben je eigenlijk, hoe ga je met de dingen om, hoe behandel je discriminatie, hoelang doe je dit reeds, welk toilet gebruik je?”. Maar, als er uitermate persoonlijke vragen gesteld worden is het aan jou om de lijn te trekken. Het is het beste om op je werk gesprekken te vermijden die van naaldje tot draadje de operatie omschrijven, of welke je seksuele voorkeur en praktijken zijn. Stel jezelf, wanneer het gesprek naar zoiets afglijdt, steeds de vraag of de vraagsteller ook zulke vragen aan “gewone” mensen zou vragen. Natuurlijke mannen en vrouwen worden ook niet steeds bevraagd over hun geslachtsorgaan, hun slaapkamerervaringen tenzij de vraagsteller naar meer op zoek zou zijn.

Het is niet onbeleefd om al te persoonlijke vragen af te weren, het kan zelfs nodig zijn.

Langs de andere kant is er dan ook weer geen enkele reden om je te schamen voor je transseksualiteit. Wanneer er op de werkplek

dagdagelijkse zaken zoals relaties, familie, kinderen, kindertijd en andere besognes besproken worden is het niet ongepast om te zeggen hoe dit jou beïnvloed of gestuurd heeft. We kruipen al te vaak in de kast als er zulke zaken aan bod komen terwijl je andere mensen ook in jou een inzicht kan verschaffen, als maar wil zeggen welk effect dit alles op jou gehad heeft.

Wanneer er over tewerkstelling gedacht wordt mag men zeker de vraag over stereotypes niet uit de weg gaan. Sociale druk kan ons bijvoorbeeld een baan doen aanvaarden die we niet willen. Dit gaat voornamelijk op in regio's waar er weinig werk is, of als je gebrek aan opleiding of ervaring hebt. Maar laat je niet aan een tweede keuze baan vangen. Tenminste niet voor altijd. Als je droomt om een vrouwelijke metselaar te zijn, koop jezelf een truweel en begin eraan, als je een mannelijke vroedvrouw wil zijn, doe dat dan. Laat anderen niet over jou beslissen.

Het is natuurlijk ook zo dat je op een baan ook de typische gendertoestanden die natuurlijke mannen en vrouwen ook meemaken gaat tegenkomen. Als nieuwe man gaan vrouwen je met een angst of een scheef oog bekijken. Als nieuwe vrouw wordt je opeens niet meer serieus genomen door mannen. Dit is zeker het geval als je in een nieuw vakgebied stapt waar men je expertise niet kent.

Ik werk niet enkel als genderspecialist maar ook als expert geestelijke gezondheid in rechtzaken. M.a.w., ik zorg voor case management en gerechtelijk advies voor verschillende klanten.

In een van de eerste zaken, ingehuurd door een advocaat, stelde ik vast dat de mannen gewoon niet naar me luisterden. Ze behandelden me als een lastig schoolmeisje dat bezige belangrijke mannen stoorde. Laat dat vooral niet toe.

Maar, wees steeds kordaat, beleefd en zakelijk. Soms kan het als vrouw voordelig zijn zich met een mannelijke collega te associëren, enkel en alleen om je geloofwaardigheid te verhogen.

Het is ook niet altijd nodig om, eens je jezelf ingewerkt hebt in je nieuwe baan, aan anderen je transseksualiteit te verklappen. Mensen moeten niet alles weten. Maar als je voelt dat het ontdekken van jouw identiteit je kan schaden is het soms beter hun het grote nieuws up front te brengen. Maar deze beslissing vergt ervaring in je rol. Als je al eens een harde beslissing moet nemen vraag dan gerust raad aan lotgenoten.

Veel van het voorgaande is natuurlijk standaard koek die je op elke cursus solliciteren kan opsteken. Als je gaat solliciteren voor eender welke job zorg dan dat je voorbereid bent, dat je er op je best uitziet, maar steeds aangepast aan de job die je op het oog hebt. Ga niet in jeans en pull naar een gesprek voor secretaresse, net zomin in driedelig pak naar een interview voor produktiearbeider. Op zo'n cursus leer je inderdaad ook hiaten of mogelijke zwakheden in je cv in je voordeel keren. Als je veel jobs in weinig tijd versleten hebt zeg dan dat je op zoek bent naar de ideale baan. Zorg er dan ook voor dat de baan waar je naar solliciteert als de ideale baan overkomt bij de interviewer. Voorbereiding wil ook zeggen dat je tracht zoveel mogelijk informatie te verzamelen over het bedrijf en de job.

Wees consequent in je uitleg en je presentatie. Ga er steeds van uit dat een sollicitatiegesprek een dubbel verkoopsgesprek is. Het bedrijf zal ook steeds proberen zich in een zo positief mogelijk daglicht te stellen en toch proberen voor zo weinig mogelijk geld zoveel mogelijk talent in huis te halen. Jij gaat je ook zo mooi als mogelijk is voorstellen en je huid zo duur mogelijk verkopen. Bij het bepalen van de prijs= je loon moet je zoveel als mogelijk vragen. Want, opslag, hoe goed je de job ook doet wordt zeer node gegeven.

Ik dacht zelf aan al deze valkuilen ontsnapt te zijn door als zelfstandige te gaan werken.

Maar daar zitten ook adders onder het gras, en meer dan ik dacht, zoals hierboven reeds beschreven.

En let op, ondanks alle media heisa van het afgelopen jaar, is er nog steeds discriminatie ten onzen overstaan.

L.

Bron: internet: <http://www.firelily.com/gender/gianna>

This educational column authored by Gianna E. Israel is regularly featured on the 3rd Monday of each month in Tg-Forum, the Internet's most up-to-date, weekly Transgender Magazine <<http://www.tgforum.com/>>. Several weeks later each article is forwarded to Usenet and AOL <Keyword TCF>. Each column has been written to inspire contemplation and dialogue. Columns may be reprinted in any medium insofar as each article, its introduction, and the author's contact information remains unaltered.

2000

Venus

Venus bestaat voor travesties, transgenders, transseksuelen en hun partners.

Venus heeft als doel:

- ☞ Lotgenoten in geruststelling aangekleed de namiddag en avond te laten doorbrengen in een huiselijke sfeer. Omkleden ter plaatse is mogelijk
- ☞ Een losse babbel slaan
- ☞ Informatie verstrekken
- ☞ Morele hulp en steun bieden
- ☞ Helpen in de verdere ontwikkeling

Wat verwacht **Venus**?

- ☞ Een eerste kennismakingsgesprek
- ☞ Geheimhouding van de identiteit van lotgenoten
- ☞ Per bijeenkomst 300 Bfr. pp. om de onkosten van drank en voeding (ruim voorzien) te helpen dragen
- ☞ Vanaf 01/01/2000 wordt er lidgeld (250 Bfr.) gevraagd van zodra men een tweede bijeenkomst bijwoont. Voor de leden is vier maal per jaar een boekje voorzien

Wat verbiedt **Venus**?

- ☞ Negatief gerichte personen
- ☞ Ongewenste intimiteiten en seksuele daden
- ☞ Enz....

Hoe contact opnemen met **Venus**?

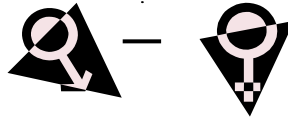
- ☞ Per brief via
Telefonisch op
- ☞ Per e-mail op

Wanneer zijn de bijeenkomsten van **Venus**?

- ☞ Vanaf februari 2000 iedere eerste zaterdag van de maand van 16 uur tot...
- ☞ **NIEUW:** Vanaf februari 2000 iedere vierde woensdag van de maand vanaf 19h30 tot...

We heten jullie van harte welkom

Zelfhulp

~ *Antwerpen* ~

Dinsdag 18 januari (**UITZONDERLIJK**) en dinsdag 28 maart
2000

Vanaf 20 uur in

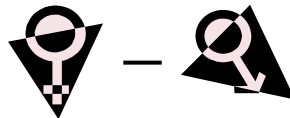
ATTHIS
Geuzenstraat 27
2000 Antwerpen

~ *Gent* ~

Dinsdag 22 februari 2000

Vanaf 20 uur in

Kaffee "De trollenkelder"
Bij St. Jacobs 17
9000 Gent

~ *Gent* ~

Donderdag 10 februari

Vanaf 20 uur in

Praatkroeg "Tap & Tepel"
Het Gewad 7
9000 Gent
Zaaltje achteraan gereserveerd!

Laserepilatie

De wereld van laserepilatie staat niet stil. Een jaar of drie, vier terug werd deze vorm van epilatie voor het eerst toegepast in België. Het ging de revolutie worden. Weg met die lastige haargroei, weg met de naaldepilatie, leve de techniek! Nu, na een aantal jaar praktijkervaring weten we wel beter. De laserepilatie heeft grote veranderingen gebracht op het domein van de epilatie, maar is geen wondermiddel geworden. De techniek staat dan ook nog maar in zijn kinderschoentjes en wordt geregeld aangepast, bijgestuurd en vernieuwd.

De nieuwste telg in de familie van de lasers is de *Lightsheerelaser*. Een diodelaser die een specifiekere frequentie bezit dan zijn voorgangers (voorheen Alexandrietlaser). Ook bij deze epilatie gelden zowat dezelfde regels als voorheen, namelijk: het beste resultaat bij donkere haren en een bleke huid. Een te donkere huid (teveel pigment), door bijvoorbeeld afkomst, of gebruid door de zon of zonnebank levert verminderde resultaten op. Ook voor de lichtkleurige (blond, grijs) haren blijft het probleem bestaan dat er te weinig energie wordt opgeslorpt om ten volle effectief te kunnen zijn.

Anders bij deze vorm van epilatie is dat men wordt aangeraden de baardharen enkele dagen niet te scheren, omdat ze dan op het moment van epilatie meer energie opslorpen en de behandeling dus meer resultaat geeft.

Niet in het minst belangrijk is de prijs hiervoor. In onderstaand centrum, waar men over deze nieuwe laserapparatuur beschikt, spreekt men over prijzen in de orde van:

- Kin: 7500 fr. per zitting
- Snor: 1500 fr. per zitting

Behandeling van het gehele gelaat is mogelijk en zou een driekwart uur in beslag nemen, prijs nader te bepalen.

Aantal sessies dat vereist is om een permanent resultaat te geven: **minimum 3, maximum 4 à 5**

Meer informatie bij: **Coupure centrum voor plastische chirurgie – Coupure rechts 164 C – 9000 Gent – 09/269.94.94**

Ook in het UZ Gent heeft men een nieuw lasertoestel aan gekocht, meer informatie ter plaatse.

Transseksueel erkend als moeder – Een rechter in het Spaanse Sevilla heeft bepaald dat transseksueel Eva Jiménez recht heeft op de voogdij over de elfjarige dochter van haar overleden partner.

Tien jaar geleden overleed de natuurlijke moeder van het meisje. Haar vader ging samenwonen met Eva. Toen de vader begin 1997 overleed, eiste de familie de voogdij op. Het meisje zelf gaf echter te kennen bij Eva, die voor de wet nog steeds Alfredo heet, te willen blijven. In zijn vonnis zij de rechter te betwijfelen of een traditioneel gezin de beste oplossing is voor een kind. Een klassiek gezin kan een goed, maar ook een slecht kader zijn, zo meldde het vonnis. De reacties op de rechterlijke uitspraak waren heel divers. Uit socialistische hoek kwamen tevreden geluiden, omdat het recht van het kind boven het recht op vader-of

moederschap is gesteld. De katholieke kerk in Spanje reageerde sterk afkeurend. Zij stelde in een reactie dat door “deze tegennatuurlijke beslissing de waardigheid van het kind door het slijk is gehaald. *Uit: Transformatie, nr. 4 –1999. Bron: Gaykrant 30-07-99)*

Boeken

Een aantal nieuwe boeken werden toegevoegd aan het bibliotheekbestand van de genderstichting en kunnen voortaan ook uitgeleend worden.

➤ **Man of vrouw – min of meer** Tim De Jong Gesprekken over een niet-gangbare sekse

Mensen die noch in het hokje man, noch in het hokje vrouw thuis horen, daarover is nog weinig bekend. Het zijn mensen die zich thuis voelen in het begrip androgynie, of gebruiken de nieuwe term transgender om hun identiteit tussen of buiten de gangbare genders te benoemen. Het aantal ‘transgenderisten’ blijkt naar schatting zelfs zeker tien maal groter te zijn dan het aantal transeksuelen.

In dit boek komt een diverse groep mensen aan het woord. Zij vertellen over de beperkingen die zij ervaren als gevolg van de seksetweedeling, en over de weg die zij hebben bewandeld om vorm te geven aan een genderidentiteit die ‘anders’ is. Naast de levensverhalen geven deskundigen op gendergebied hun visie op verschuivende opvattingen over sekse, waarin de klassieke dichotomie steeds meer het veld moet ruimen voor genderdiversiteit.

➤ **Hoera het is een mensje** Els Schijf Leidraad voor ouders van genderdysfore kinderen

Gconfronteerd met het genderdysfore gedrag van de jongste van haar drie zoons, kon Els Schijf niet anders dan zich verdiepen in de achtergrond van dit gedrag. Haar voornaamste inspiratiebron was hierbij de dagelijkse omgang

met haar jongste zoon die, zoals hij het zelf benoemt, van meisjesdingen houdt. Zij gebruikte de ervaring met haar zoon en haar ervaring als vrijwilligster bij de zelfhulpgroep van ouders van genderdysfore kinderen 'berdache' tot het schrijven van dit boek. Zij hoopt met deze uitgave andere ouders van genderdysfore kinderen een steuntje in de rug te geven bij het oplossen van hun specifieke problemen.

Zitdagen

Wanneer het bereiken van onze dienst te Gent te moeilijk is voor u, dan kunt u ons steeds vinden op volgende zitdagen:

- Dinsdag 4 januari
- Dinsdag 1 februari
- Dinsdag 7 maart
- Dinsdag 4 april 2000

Vanaf 14u30 in
Klaproos
Mgr. Van Wayenberghlaan 1 (2de verd.)
3000 LEUVEN

Wie met het openbaar vervoer komt, kan vanaf het station de bus richting **Gasthuisberg** nemen en afstappen in de Van Waeyenberghlaan. Aanbellen aan de voordeur

Een gesprek op onze zitdag in Leuven kan enkel wanneer voorafgaand een afspraak is vastgelegd met onze dienst in Gent. Gelieve de dag van afspraak en dit vóór 10 uur te bevestigen of U aanwezig zult zijn. Zoniet veronderstellen we dat Uw afspraak vervalt!

Transseksualiteit en kinderen

Stilzwijgen of openheid?

Vrije vertaling van een artikel in Boys Own van september 1999.
Auteur onbekend.

Het FTM-Network (Engelse organisatie voor vrouw-naar-man transseksuelen, nvdr) telt verschillende leden die binnen hun gezinssituatie een rol als 'pleegvader' vervullen. Het gaat hier om het pleegvaderschap over kinderen die werden verwekt door kunstmatige inseminatie van hun partner. Wetenschappelijke onderzoek betreffende het effect van dergelijke gezinssituaties op kinderen is uiterst beperkt. *Dr. Richard Green* beschrijft in zijn onderzoeksrapport van 1974: '... dat de seksuele oriëntatie van de kinderen die in zo'n gezin opgroeien, op geen enkele wijze beïnvloed worden door de geslachtsomschakeling van vader. De kinderen uit Greens onderzoeksgroep hadden een normale seksuele oriëntatieprofiel en vertoonden niet meer problemen dan kinderen die opgroeiden binnen 'normale' gezinnen.

Na Greens onderzoek werd nog maar weinig rond dit onderwerp gepubliceerd. Momenteel loopt onder leiding van Green wel een follow-up studie, die de conclusies uit zijn vroegere onderzoek bevestigen.

In de volgende paragrafen wordt het verschil geschetst tussen enerzijds kinderen die opgroeien binnen een gezin dat geen geheim maakt van de genderdysforie van vader, en anderzijds die

kinderen die opgroeien in het gezin dat daar wel een geheim van maakt.

Na 20 jaar van vrijwilligerswerk met transseksuelen ben ik (onbekende auteur van dit stuk, nvdr) er rotsvast van overtuigd dat transseksuele mannen die hun genderdysforie angstvallig verborgen houden met veel meer problemen krijgen af te rekenen dan zij die er openlijk voor uitkomen bij familie, vrienden en kennissen. Het blijkt dat geheimzinnigheid rond de transseksualiteit het centrale aandachtspunt binnen het gezin wordt, waardoor de aandacht voor de ontwikkeling van verdere gezinsrelaties wat op de achtergrond geraakt.

Mijn ervaring leert dat het geheimhouden van de transseksualiteit vaak allesoverheersend wordt in het gezin, waardoor de kans op het leren kennen van nieuwe mensen in belangrijke mate afneemt. Ook legt een houding van stilzwijgen beslag op de partnerrelatie en belemmert zij de relatie tussen ouders en kinderen. Bij mijn weten gingen alle gezinnen waar er geheimhouding van de transseksualiteit was, uit elkaar. Ik kreeg meerdere telefonische vragen van ouders die vreesden dat hun kinderen hen de rug zouden toekeren, wanneer de genderdysforie hun ter ore zou komen.

Gezinnen die daarentegen gesteund worden door hun familie en de transseksualiteit van de ouder open en eerlijk bespreken met hun kinderen en toekomstige vrienden, stellen het veel beter. Geen enkele van de gezinnen waar een dergelijke openheid centraal staat, ging, voor zover mij bekend, uit elkaar. De relaties binnen die gezinnen zijn meestal optimaal.

De kinderen worden geleidelijk ingelicht over de genderdysforie van hun ouder en de kunstmatige inseminatie, zodat het ganse gezinsleven niet georganiseerd dient te worden rond geheimhouding van het hete hangijzer.

Binnen het netwerk raden we VM-transseksuelen aan om, samen met hun partner, de kinderen naargelang hun leeftijd en verstandelijke mogelijkheden, over de exacte feiten in te lichten. Uiteraard blijft de kans op problemen als sociale stigmatisatie bestaan. Doch, elk kind wordt in zijn leven wel eens met één of andere vorm van stigmatisatie geconfronteerd, of het nu gaat om familiale achtergrond, dan wel omdat men een bril draagt. Het belangrijkste is de wijze waarop de ouders hun kinderen steunen in hun relaties met leeftijdsgenoten. Met een zelfbewuste en ondersteunende houding van de ouders en met de hulp van familieleden, vrienden en schoolpersoneel, kleren kinderen op positieve wijze omgaan met verschillen en leren ze de goede en positieve zaken waarderen, die hun specifieke gezinssituatie hen biedt.

Op grond van eigen ervaringen en wetenschappelijk onderzoek ben ik ervan overtuigd dat gezinnen waar eerlijkheid een belangrijke waarde is en waarbij dit consequent een bron van steun vormt, erin zullen slagen hun kinderen op te voeden tot zorgzame, goed geïntegreerde en waardevolle burgers binnen onze samenleving.

Bron: *Boys' Own, nr. 29, september 1999, pag. 21-21. Een uitgave van FTM Network, BM Network, London, WC1N 3XX, United Kingdom.*

Vrij uit het engels vertaald door Tom Deschampeleire.

Eurofantasia 2000

Eurofantasia is de naam die gegeven werd aan enige internationale bijeenkomsten van 'T-mensen' in Denemarken. Om allerlei redenen worden die daar niet meer gehouden, maar dat neemt niet weg dat de behoefte eraan niet meer bestaat. Zo vond men alvast bij onze noorderburen. De LKG T&T heeft het

initiatief genomen deze manifestatie in 2000 op Nederlands grondgebied te laten doorgaan. Het voorlopige programma loopt van **woensdag 31 augustus tot en met zondag 4 september**, en omvat workshops, demonstraties, excursies, themabesprekingen, modeshows en nog veel meer.

Dit alles gaat door in een prachtige omgeving (gerestaureerd klooster in het bos) en met een internationaal gezelschap. De prijs voor dit alles varieert van 990 FL., tot 500 FL. (afhankelijk van hoelang je van plan bent er naar toe te gaan, en of je een één of tweepersoonskamer wenst). Hierin zitten deelname prijs en alle maaltijden en drank vervat.

Wie het overweegt daar naar toe te gaan, schrijft zich best snel in, want er wordt veel volk verwacht.

Meer info bij: LKG T&T – Postbus 11575 – 1001 GN Amsterdam
e-mail: lkgtt@hotmail.com / website: www.lkgtent.nl

Gelijke kansen

Over geslacht en gedrag

Mannen en vrouwen verschillen genetisch niet sterk. Tweeëntwintig van de vierentwintig chromosomen zijn sekseneutraal. Van de twee overblijvende hebben vrouwen twee X-chromosomen en mannen één X-en één Y-chromosoom. De basisdispositie van ieder embryo is vrouwelijk, het ene Y-chromosoom zorgt voor fysiologische differentiatie vanaf de derde maand.

Tussen de zestiende en de achtentwintigste week- tussen de vierde en de zevende maand dus- scheidt het lichaam van de baby zelf hormonen af, die een sterke invloed uitoefenen op het brein

om dit psychisch in overeenstemming te brengen met de gekozen fysiek. Maar daar loopt soms iets mis: de afscheiding van deze hormonen is niet zuiver en het gebeurt dat meisjesfoetussen proportioneel vee mannelijk testosteron aanmaken en omgekeerd.

Daaruit ontstaan twee extreme afwijkingen die grondig bestudeerd zijn, CAH of *congenital adrenol hyperplasia* en AIS, *androgen insensitivity syndrome*. Kort gezegd zijn CAH-patiënten meisjes die geboren worden met een penis of abnormaal grote clitoris. AIS'ers zijn dan weer jongens die eruit zien als meisjes. In beide gevallen kan een juiste medische behandeling de zaak rechtrekken, zodat de betrokken individuen wel fysiek tot hun eigen geslacht gaan behoren, maar psychisch veel patronen vertonen van het andere geslacht.

Nog opvallender zijn de onderzoeken uitgevoerd na risicozwangerschappen, die een behandeling met hormonen van de moeder noodzakelijk maakten. Zeer vaak ondervindt men later dat de kinderen die daaruit geboren worden, karaktertrekken vertonen die eerder bij het andere geslacht lijken te horen: meisjes die zich als kwajongens gedragen en jongens die liever met poppen spelen. Dat vrouwen mannelijke, en mannen vrouwelijke rollen spelen is dus zelfs biologisch niet abnormaal en mag in geen geval veroordeeld worden –dat zou zelfs strijdig zijn met de rechten van de mens.

Bovendien kan een vrouw een perfect mannelijke rol spelen en toch globaal als vrouw functioneren, en vice versa –verwijten van ‘manwif’ en ‘mietje’ zijn dus eveneens ongepast. Maar om uit dergelijke situaties verregaande conclusies te trekken alsof er geen vrouwelijke of typisch mannelijke predisposities bestaan, is al die andere individuen dan weer met een schuldcomplex beladen. Want zomin als er iets is tegen een vrouw die zich als een man en een man die zich als een vrouw gedraagt, zo min is er iets tegen een mannelijke man en een vrouwelijke vrouw. Zelfs

‘normaal’ zijn –in de klassieke betekenis van het woord- mag. Al ben je soms geneigd –als je teveel naar Jambers of Goedele kijkt- om daaraan te twifelen.

Bron: intermediair, 26 mei 1999, pag. 46

Kruiswoordraadsel